

УДК687.112

**ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИЧИН СТАБІЛЬНОСТІ ФОРМ
ЧОЛОВІЧОГО КЛАСИЧНОГО КОСТЮМУ**

В. В. МИЦА, Б. Б. БУТНИЦЬКА, В.В. КРОПИВКО
Хмельницький національний університет

Костюм в усі часи був знаковим символом, що втілює соціальне і матеріальне становище його власника. Це справедливо і в наш час, хоча не завжди помітно на перший погляд.

На початку ХХ ст. соціальне розшарування суспільства було дуже значним. Відповідно, і в костюмі це проявлялося більш чітко. Сьогодні більш важливу роль мають такі «престижні знаки», як марка автомобіля або годинника. Але і костюм не втратив своєї ролі показника престижу. Проте все більшого значення набувають такі його особливості, як якість тканини і пошиття, ідеальна посадка на фігурі, внутрішня обробка, аксесуари і т. д.

При уважному аналізі зміни проявляються у всіх стилях одягу [1]. Однак динаміка змін найбільш яскраво проявляється саме в класичному одязі, який носили чоловіки на протязі всього ХХ ст. і, безсумнівно, будуть носити і далі, тільки якісно інший. Ці зміни, з одного боку, йшли по лінії спрощення і демократизації форми та конструкції, а з іншого боку, ускладнювався зміст, оскільки з плином часу велика кількість факторів починає впливати на таке складне явище, як мода.

Одяг класичного стилю характеризується підкресленою строгістю і елегантністю форм, мінімумом деталей. Декор в такому костюмі майже відсутній. Все будується раціонально, відповідно до призначення. Пропорції відповідають природним пропорціям людини. Одяг класичного стилю зазвичай буває прямого або напівприлягаючого силуету, хоча тенденції моди недавніх років вивели на передній план одяг прилеглого силуету. Але саме напівприлеглий силует залишається актуальним при будь-яких напрямках моди, так як підходить для будь-якого віку, статури і в такому одязі краще виглядає будь-який чоловік. Форми і пропорції чоловічого костюма, особливо піджака, можуть успішно маскувати типові недоліки чоловічої фігури і тим самим наближати до ідеалу.

Класичний костюм для тих представників молодшої та середньої вікових груп, які не бажають втрачати респектабельність і буржуазний шик, набуває ефект новизни за рахунок використання «вінтажного» та спортивного стилів, а також нових матеріалів і технологій.

Сучасний чоловічий костюм класичного стилю існує трохи більше 150 років, але його виникнення і розвиток визначалося всією попередньою історією костюма. Особлива роль належить Англії, адже саме тут склалися основні риси класичного або «англійського» стилю в одязі. У той же час відбувалося взаємопроникнення і доповнення двох характерних особливостей мислення – дизайнерської фантазії в Парижі і практичного, спортивного спрямування в Лондоні. Пріоритет Лондона в коректній чоловічій моді незаперечний і понині, незважаючи на численні експерименти в Парижі,

Мілані та Нью-Йорку.

Відносна стабільність форм класичного чоловічого костюма, в порівнянні з іншими видами одягу, пояснюється рядом причин:

- універсальністю;
- зручністю в експлуатації;
- психологічним комфортом;
- престижністю (при дотриманні певних умов);
- можливістю корекції фігури;
- більш стійким соціальним, матеріальним становищем чоловіків;
- мінливістю і пристосованістю класичних форм до вимог нової моди.

Ретроспективний аналіз конструктивного матеріалу показав, що для чоловічого класичного костюму найбільш мінливими і найбільш характерними були такі показники:

- довжина піджака;
- збільшення на свободу облягання по лінії грудей, талії і стегон;
- ширина і висота плечового пояса (або кут нахилу плеча);
- оформлення горловини, тобто форма коміра і лацканів;
- висота і кут нахилу розкепів ;
- розташування верхнього гудзика, їх кількість;
- оформлення краю борту і кишень;
- довжина і ширина штанів внизу і на рівні коліна;
- ширина коміра чоловічої сорочки;
- довжина і ширина краватки.

Періоди виявлення і підкреслення в чоловічому образі рис мужності і сили приводили до розширення і зменшення кута нахилу плеча, збільшення прибавки на свободу облягання по лінії грудей, зниження або нівелювання лінії талії і, в кінцевому підсумку, до більш спрощених, прямолінійних і геометризованих форм костюма. І, навпаки, періоди підкреслення елегантності вели до більшого прилягання, тобто зменшення прибавок на свободу облягання, перевазі в костюмі плавних і гнучких ліній, витончено окреслених деталей, зоровому полегшенню маси і витягуванню силуету.

Таким чином, сучасні дизайнери одягу повинні будувати свій прогноз, орієнтуючись на середній рівень розвитку моди, а не на її «піки». Саме в класичному асортименті можна теоретично обґрунтувати і використовувати на практиці момент переходу поступового накопичення кількісний змін стилістичних ознак в якісні зміни форми.

Література

1. Елизаров А. А. Стилистическая эволюция мужского классического костюма в XX – начале XXI в.: автореферат дис. ... канд. искусствоведения: 17.00.06 / Елизаров Андрей Анатольевич. – СПб., 2011. – 183 с.
2. Кузьмина О. Пиджак: новый силуэт / Кузьмина О., Силаева М. // Ателье. – 2010. – №4. – С. 28–35.
3. Быхов А. Игры в классику / Андрей Быхов // Collezioni Uomo. – 2011. – №1. – С. 48 – 49.